

1848-as emigránsok az észak-amerikai polgárháborúban

Internetes vetélkedő a Mikes Kelemen Líceum Könyvtárának szervezésében

A Mikes Kelemen Líceum Székelyföld, Kovászna megye egyik legnagyobb s egyben legeredményesebb intézménye. A jelen pillanatban 1297 diák tanul itt alsó és felső tagozatú osztályokban, száztíz pedagógus, tanító és tanár irányításával.

A Mikes Kelemen Líceum Könyvtára szervesen kapcsolódik az iskola életéhez. Rá hárul az a felelősség, hogy nemcsak tanulóinkat, de tanárainkat is megfelelő dokumentációs anyaggal lássa el. Ezt meglehetősen nehéz megoldani, mert habár több mint 50 ezer kötetünk van, az igények is nagyok. Éppen ezért könyvtárosként rá vagyok kényszerítve, hogy nap mint nap új információforrások után keresgéljek, újabb beszerzési lehetőségek után kutassak, mivel a könyvtár pályázatokból, de főleg adományokból él.

Tagadhatatlan tény, hogy bármely iskola fejlődési vonalát nagyban meghatározza egy jó és versenyképes, mindenféle kihívásoknak megfelelő könyvtár. Újítni kell, ehhez pedig első lépésként a könyvtárosnak ismertté kell tennie könyvtárát és önmagát.

Tapasztalatom szerint a romániai iskolák nagy hátránya, hogy a weblapjuk csak magyarul vagy

csak románul található meg a világhálón. Az iskolai könyvtárakról pedig a legjobb esetben is csak három sor vagy maximum még egy kép szerepel a honlapokon. A rajtuk keresgélő külföldi így nagyon hamar elveszti érdeklődését és potenciális adományozó kedvét.

A '48-as emigránsokról szervezett vetélkedő is az újítni szándékához kapcsolódik. Változtatni akarok olvasóim könyvtárak iránti, hagyományos szemléletén.

Brenda Stultz könyvtárossal (McPherson Middle School, Clyde, Ohio, USA) már a múlt évben találkoztam a világhálón, az iskolai könyvtárak világnapján. Az internetes játék ennek a kapcsolatnak lett a folytatása.

Az ötletet az amerikaiak iskolájának a neve adta. McPherson tábornok az északiak fontos embere volt, nekem pedig gyermekkori kedvenc olvasmányaim közé számított *Bogáti Péter* könyve, az *Őrnagy úr, keressen magának ellenséget*. Így csak ki kellett találnom valamilyen alkalmat és hozzá valamiféle rendezvényt, amely az amerikaiaknak is megtetszett, és cselekvő részesei lettek.

A rendezvény március 15. jegyében született. Az angol nyelvű dokumentációt az 1848-as emigránsokról már február elején elküldtem. Internetes vetélkedőnek szerveztem meg. A Mikes oldaláról a résztvevőket az angol szakos kollégák segítségével válogattam ki a VIII. és IX. osztályos olvasóim közül. Ez a segítség azért is fontos volt, mert az elgondolás szerint itt nem a két iskola vetélkedett, hanem kétszemélyes csapatok – melyeknek egyik tagja magyar, másik amerikai volt – mérték össze tudásukat.

Az érdeklődés mindkét részről annyira nagy volt, hogy az eredeti létszámot még tíz-tíz emberrel ki kellett egészítenünk.

A vetélkedő négy fordulóból állott és március 3-ától április 7-éig tartott. Mind-egyik csapat egy kérdést kapott minden alkalommal.

A kérdéseket az amerikai kollégákkal felváltva fogalmaztuk meg a dokumentáció alapján. Külön figyelmet fordítottunk arra, hogy a kérdések válaszai angol nyelven megtalálhatók legyenek az interneten.

Négy téma köré csoportosítottuk a kérdéseket:

a) 1848 Európában (I. forduló)





- b) Az észak-amerikai polgárháború (II. forduló)
- c) Az 1848–49-es szabadságharc Magyarországon (III. forduló)
- d) Magyarok az észak-amerikai polgárháborúban (IV. forduló)

El akartuk kerülni, hogy a gyerekek nyűgnek, kötelező feladatnak érezzék a rendezvényt. Ezért a csapattársak villámpostacímet cseréltek, és annyit leveleztek egymással, amennyit akartak. Mi nem szóltunk bele. Viszont a választ a kérdésekre közösen kellett elküldeniük mindkét könyvtár ideiglenes e-mail címére, az előre megbeszélt határidőig.

Az amerikaiak részéről még annyi megszorítás volt, hogy az iskolai gépen küldött levelekről másolatot kellett küldeni az ottani felügyelőtanárnak. A kérdéseket, utasításokat, kiigazításokat is interneten közzeltük a résztvevőkkel, ők pedig szintén ezen a csatornán kommunikáltak velünk.

Bevallom, egy kicsit félttem, hogy a gyerekek nem lesznek eléggé önállóak, de az eredmény felülmúlta minden várakozásomat. A húsz csapattól csak öt morzsolódott le! A postaládámba összesen 96 levél érkezett!

A rendezvény nagyon jól sikerült. Talán azért is, mert nem a feladatokon volt a hangsúly. Minél egyszerűbb kérdéseket próbáltunk megfogalmazni, amelyekre legtöbbször egyszólatos válaszokat vártunk, mert az amerikai partnerrel közös célunk az volt, hogy szorosabb kapcsolatot építsünk a két iskolai könyvtár olvasói között és a gyerekek megismerjék egymás kultúráját.

A mi részünkről az angol nyelvtudás fejlesztése is kiemelt fontosságúnak számított. Ugyanakkor meg akartunk emlékezni azokról a forradalmárokról, akik kénytelenek voltak elhagyni az országot a forradalom bukása után.

Nálunk nagy hagyománya van az 1848–49-es szabadságharcnak. Arra külön büszkék vagyunk, hogy nélkülünk – a székelyek nélkül – a forradalom hamarabb összeomlott volna. Kegyelettel emlékezünk minden alkalommal vértanúinkra is, Váradi Józsefre és Bartalis Ferencre, akik 1849 után is megpróbálták feléleszteni a forradalom lángját itt, Háromszéken.

Kiss László
könyvtáros, Mikes Kelemen Elméleti Líceum
(<http://www.mikes.educv.ro>)
Sepsiszentgyörgy